

ACADEMIA ROMÂNĂ

SECȚIA DE FILOLOGIE
ȘI LITERATURĂ

INSTITUTUL DE ISTORIE
ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”

COLOCVIUL

EUGEN
SIMION-

MODELELE CRITICII ROMÂNEȘTI

25–26 Mai 2023

Calea 13 Septembrie nr. 13,
Sector 5, București

TVR CULTURAL

EDITURA
ACADEMIEI
ROMÂNE

CENTRUL
CULTURAL
EUGEN
SIMION
DUMBRĂVENI

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”
(Sala de Consiliu)

Comunicări în plen

Moderator Lucian Chișu

- 15.15–15.30 Conf. univ. dr. **Emanuela Ilie**, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, „*Azi este o zi bună pentru sinucigași*”. *Tematizarea morții și alte (in)decente confesive ale diaristului Eugen Simion*
- 15.30–15.45 Lect. univ. dr. **Alunița Cofan**, C.S. III, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Schiță despre intimitatea sinelui în ficțiunile autobiografice*
- 15.45–16.00 Dr. **Alexandra-Oana Safta**, asist. de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Genul biograficului și actualitatea lui*
- 16.00–16.15 Dr. **Andrei-Codruț Milca**, asist. de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Eugen Simion – Imaginea criticului în jurnale și în convorbiri (Schițe pentru un autoportret)*
- 16.15–16.30 Dr. **Raluca Dună**, C.S., Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Întoarcerea autorului*
- 16.30–16.45 **Nicolae Bârna**, C.S. I, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, „*Lipsa de metodă*” *metodică și „eclectismul” bine administrat*
- 16.45–17.00 Prof. univ. dr. **Lucian Chișu**, C.S. I, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Eugen Simion la Academia Română*

17.00–17.30 *Discuții*

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

Acad. **Ioan Aurel Pop**, Președintele Academiei Române; **Serge Fauchereau** (Franța), membru de onoare al Academiei Române; Acad. **Gheorghe Chivu**, Președintele Secției de Filologie și Literatură, Academia Română; Acad. **Mircea Martin**; Prof. univ. dr. **Gisèle Vanhese**, Universitatea Calabria (Italia); **Valeriu Ioan Franc**, membru corespondent al Academiei Române; **Michael Metzeltin** (Austria), membru de onoare, Academia Română; **Valeriu Matei**, membru de onoare, Academia Română; Prof. univ. dr. **Mihaela Constantinescu**, Universitatea din București; Prof. univ. dr. **Petre Gheorghe Bârlea**, Universitatea „Ovidius”, Constanța

COMITETUL DE ORGANIZARE

Prof. univ. dr. **Lucian Chișu** (I.I.T.L.); C.S. I **Oana Soare** (I.I.T.L.); Conf. univ. dr. **Paul Cernat**, Universitatea din București; **Ioan Paval** (primar, Dumbrăveni); Prof. univ. dr. **Ioan Cristescu** (MNL); **Gabriela Dumitrescu**, șef serviciu (Biblioteca Academiei Române), **Marija Nenadić**, asistent de cercetare (I.I.T.L.); **Mihăiță Stroe**, asistent de cercetare (I.I.T.L.); **Ana-Maria Bănică**, asistent de cercetare (I.I.T.L.); **Maria Oancea**, asistent de cercetare (I.I.T.L.); **Alexandra Oprescu**, asistent de cercetare (I.I.T.L.)

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”
(Sala de Consiliu)

16.00–16.30 *Mesaje de deschidere*: Acad. **Gheorghe Chivu**, președintele Secției de Filologie și Literatură, Academia Română; **Valeriu Matei**, membru de onoare al Academiei Române; **Ioan Pavăl**, primarul comunei Dumbrăveni (jud. Suceava); prof. univ. dr. **Lucian Chișu**, director interimar, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”.

16.30–17.30 *Evocări Eugen Simion*. Participă: **Iordan Dătcu**, **Silviu Angelescu**, **Nicolae Mecu**, **Marin Diaconu**, **Ionel Opreșan**, **Nicolae I. Nicolae**

17.30–17.45 *Pauză de cafea*

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”
(Sala DGLR)

Secțiunea a III-a

Moderator Emanuela Ilie

13.00–13.15 Lect. univ. dr. **Ștefan Fircă**, CS. III, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Limitele criticii estetice și tema biografică. Publicistica postbelică a lui Șerban Cioculescu*

13.15–13.30 Drd. **Mihăiță Stroe**, asist. de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Un proiect al cărturarilor: Dicționarul Moralștilor*

13.30–13.45 Prof. dr. **Petruța Stan**, Colegiul Național „Nicolae Iorga” – Vălenii de Munte, județul Prahova, *Genurile biograficului – între timpul trăirii și timpul mărturisirii. Invitație la relectură*

13.45–14.00 Lect. univ. dr. **Tămăian Ioana**, C.S. III, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca /Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, UBB, Cluj-Napoca, *Contribuția lui Eugen Simion la construcția patrimoniului literar școlar românesc*

14.00–14.15 Dr. **Marija Nenadić**, asist. de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Eugen Simion – o prezență culturală în Serbia*

14.15–15.00 *Discuții*

15.00–15.15 *Pauză de cafea*

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”
(Sala DGLR)

Secțiunea a II-a

Moderator Bogdan Crețu

- 13.00–13.15 Dr. **Bianca Burța-Cernat**, C.S. III, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Mircea Eliade: un Hasdeu al tinereii generații*
- 13.15–13.30 Dr. **Ana-Maria Bănică**, asist. de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Întoarcerea autorului: un crez existențialist*
- 13.30–13.45 Drd. **Vlad Ștefan Stroe**, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, *Tema „întoarcerii autorului” în textele biografice*
- 13.45–14.00 Drd. **Oancea Maria Ioana**, asist. de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Criticul – scriitor și prezența autorului*
- 14.00–14.15 Conf. univ. dr. **Otilia Sârbu**, secretar-științific, secția Filologie-Literatură, Academia Română, *Timpul memoriei*

14.15–15.00 *Discuții*

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”

Comunicări pe secțiuni

Secțiunea I (Sala de Consiliu)

Moderator Simona Antofi

- 17.45–18.00 Profesor emerit **Gisèle Vanhese**, Universitatea Calabria, Italia, *Eugen Simion entre le critique diurne et la critique nocturne*
- 18.00–18.15 Dr. **Adrian Tudurachi**, C.S. I, Institutul de Lingvistică „Sextil Pușcariu”, *Morală și politică a comunității în critica lui Eugen Simion*
- 18.15–18.30 Prof. univ. dr. **Simona Antofi**, C.S. I, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Timpul trăirii, timpul mărturisirii – jurnalul parizian al lui Eugen Simion între „ficțiunea jurnalului intim” și dicțiune*

18.30–19.00 *Discuții*

Secțiunea II-a (Biblioteca)

Moderator Zamfir Bălan

- 17.45–18.00 Prof. univ. dr. habil. **Nicoleta Ifrim**, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, *Eugen Simion – confesiune și ipostaze identitare în „cartea vorbită” – În ariergarda avangardei (2012)*
- 18.00–18.15 Dr. **Zamfir Bălan**, C.S. I., Muzeul Național al Literaturii Române, *Opinii ale lui Eugen Simion privind editarea operei lui Panait Istrati*
- 18.15–18.30 Conf. univ. dr. **Speranța Sofia Milancovici**, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, *Rolul coordonatorului în viața textului: Eugen Simion, colecția Opere fundamentale: Ioan Slavici, Opere, Vol. IX și Tudor Arghezi, Opere, Vol. X*

18.30–19.00 *Discuții*

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”
(Sala de Consiliu)

Comunicări în plen

Moderator Oana Soare

- 10.00–10.15 Prof. univ. dr. **Bogdan Crețu**, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, *Eugen Simion și generația sa de critici. „Ideologia” esteticului*
- 10.15–10.30 Dr. **Radu Voinescu**, Președintele Filialei de Critică a Uniunii Scriitorilor, București, *Eugen Simion și dilemele morale ale criticii post-decembriste*
- 10.30–10.45 Dr. **Oana Soare**, C.S. I, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Profesorul meu, Eugen Simion*
- 10.45–11.00 Dr. **Viorel Coman**, C.S. II, Muzeul Brăilei, *Insigne la reverul cărților*
- 11.00–11.15 Dr. **Laurențiu Hanganu**, C.S. II, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *DGLR, canon al literaturii române. Eugen Simion și dezbaterile post-decembriste despre canonul literar*
- 11.15–11.30 Dr. **Narcis Zărnescu**, redactor-șef revista „Academica”, *Penser l'Europe, sous le signe d'Eugen Simion*

11.30–12.00 *Discuții*

12.00–13.00 *Pauză de prânz*

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU”
(Sala de Consiliu)

Comunicări pe secțiuni
Secțiunea I

Moderator Paul Cernat

- 13.00–13.15 Conf. univ. dr. **Paul Cernat**, C.S. I, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Modernitate burgheză și umanism răsăritean. Cazul E. Lovinescu – Mihail Sadoveanu*
- 13.15–13.30 Drd. **George Panțică**, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, *Eugen Simion – critic literar „par lui-même”*
- 13.30–13.45 Conf. univ. dr. **Răduț Bîlbîie**, redactor-șef „Revista română de istoria presei”, *Tânărul publicist Eugen Simion. Din băncile școlii la redacția „Gazetei literare”*
- 13.45–14.00 Dr. **George Neagoe**, asist. de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Eugen Simion și apologia criticii literare în contexte ideologice. Modelul E. Lovinescu (1965–1971)*
- 14.00–14.15 **Gabriel Badea**, C.S. III, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Literatura lui Mircea Eliade în viziunea lui Eugen Simion*
- 14.15–14.30 **Șerban Axinte**, C.S. II, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, *Eugen Simion și rescrierea critică a ideii de modernizare*

14.30–15.00 *Discuții*